

NEMZETKÖZI TANÁCSKOZÁS A SZOVJET OSZTÁLYOZÁSI RENDSZER KORSZERŰSÍTÉSÉRŐL

FADIČEVA, E.N.

1985. október 16–17-e között Moszkvában, az Állami Lenin Könyvtárban tartották meg immáron harmadízben a szocialista országok osztályozási szakembereinek tanácskozását a szovjet Könyvtári és Bibliográfiai Osztályozási rendszerről, a BBK-ról (Bibliotečno-bibliografičeskaâ klassifikáciá).

A tanácskozáson a Szovjetunió különböző intézményeinek, valamint Bulgária, az NDK, Kuba, Lengyelország és Csehszlovákia több mint 50 képviselője vett részt.

A szakértők megvitatták a könyvtárakban használatos információs nyelv, a könyvtári bibliográfiai osztályozás aktuális kérdéseit, tapasztalatot cseréltek a szocialista országok könyvtárai e téren folytatott elméleti és gyakorlati munkájáról, valamint megtárgyalták az osztályozási rendszer korszerűsítése érdekében szükséges változtatásokat, és a BBK-nak a szocialista országok nemzeti sajátosságaihoz való alkalmazhatóságát.

A tanácskozás résztvevőit a Lenin Könyvtár igazgatóhelyettese, a Kulturális Minisztérium képviselője, valamint az Oroszországi Föderáció kulturális miniszterhelyettese üdvözltek. Beszédeikben kiemelték a tanácskozás fontosságát az osztályozási rendszer továbbfejlesztésében.

A háromnapos tanácskozáson 13 előadás hangzott el.

A házigazdák részéről *Igumnova, N.P.* (Lenin Könyvtár) és *Žuralina, N.P.* (Lenin Könyvtár) tartottak előadást. Elmondták, hogy ma már a Könyvtári és Bibliográfiai Osztályozás különböző kiadásai egységes rendszert alkotnak. Befejeződött ugyanis a különböző típusú könyvtárak számára készült jegyzékek kidolgozása, melyek révén megvalósult, hogy az ország valamennyi könyvtári hálózatában egységes osztályozási rendszert használnak. A munka elismeréseként az SZKP KB 1981-ben Állami-díjjal jutalmazta a vállalkozást. Az előadók még beszámoltak a BBK korszerűsítése érdekében az elmúlt öt év során végzett kutatási munkájukról.

A BBK alkalmazásának bulgáriai tapasztalatairól *Laskova, J.* adott tájékoztatást. A bolgár akadémiai könyvtári hálózat osztályozási tevékenységéről pedig *Stajkova, C.*, *Kolarova, C.* és *Atanosova, D.* számoltak be. A BBK teljes kiadását a hetvenes években kezdték bolgárra fordítani, de a rövidített változat meghonosítását is tervezik a bolgár tudományos könyvtárak gyakorlatában. Feltételezhető, hogy ezt a változatot használják majd a központi katalógizálásban is. 1985. január 1-től a Bolgár Tudományos Akadémia Központi Könyvtára már a teljes jegyzék alapján osztályozta az új könyveket.

Schulz, H. az NDK-beli könyvtárak tapasztalatait ismertette. Az NDK-ban már sok általános tudományos és szakkönyvtárban használják a BBK-t. Tervezik az összes tudomá-

nyos és szakkönyvtárra való kiterjesztését is. Ennek érdekében adaptálják a BBK-t és szovjet osztályozási szakemberek módszertani segítségét is igénybe kívánják venni. A BBK propagálását szolgálja *Freschner, G.* monográfiája, melyet nemcsak az NDK-ban, hanem az NSZK-ban és Hollandiában is ismernek. Jelentős még a *Dahlberg, I.* által összeállított repertórium is a BBK-ról. A BBK sikeres alkalmazását támogatják a Gothában évente szervezett szemináriumok, melyeken a szocialista országok osztályozási szakemberei is részt vesznek.

Alvarez Almentores, S. a kubai kísérletekről szolt. Egy, a Kulturális Minisztérium Könyvtári Igazgatósága mellett működő csoport kidolgozta a BBK-t és a Dewey-féle osztályozást egymással egyeztető táblázatokat, amelyeket Kuba közművelődési könyvtáiraiban használnak. A kísérlet lehetővé tette annak megállapítását, hogy mennyi időre és hány munkatársra van szükség a könyvtárak állományának BBK szerinti átszakozására.

Vančekova K. és Perd'ohova A. a bratislavai Egyetemi Könyvtárban 1984 óta szerzett tapasztalatokat ismertették. Összehasonlító elemzést végeztek a BBK és az Egyetemes Tizedes Osztályozás egyes fejezetei között; szoltak azokról a kutatási eredményekről, amelyeket a BBK automatizált információkeresési rendszerben való alkalmazása terén értek el. A BBK kísérleti használata a könyv- és időszaki kiadványok katalógusainak szerkesztésében és az erre épülő szolgáltatásokban pozitív eredménnyel végződött.

Bár Lengyelországban nem alkalmazzák a BBK-t, Éva *Stempakova*, a Varsói Nemzeti Könyvtár képviselője érdeklődését fejezte ki felszólalásában.

A továbbiakban a szovjet hozzászólók beszámoltak a „Technika és Műszaki tudományok” táblázataiban szükséges változtatásokról. Elsődleges feladatként jelölték meg a BBK azon fejezeteinek javított újrakiadását, amelyek már elavultak és nem felelnek meg a műszaki fejlődés mai színvonalának. Tökéletesítésre szorulnak a természettudományokkal kapcsolatos fejezetek is.

Szó esett még a BBK és más információs nyelvek közötti kölcsönhatásról is. Problémaként merült fel, hogy a szocialista országok nemzeti könyvtárai sokféle információs nyelvet használnak, ezért a szocialista országok automatizált bibliográfiai rendszerében irreális egy egyetemes információs-nyelv használata. Reális út viszont, hogy keresni kell a különböző információs-nyelvek kölcsönhatását vizsgáló eszközöket. A résztvevők ajánlást tettek e probléma mind nemzeti, mind pedig nemzetközi szinten történő megoldására.

Végezetül a szakemberek egyhangúlag jóváhagyták azt a javaslatot, hogy rendszeresítéssel kell tenni a BBK korszerűvé tételéről, és más országokban való adaptálásáról szóló anyagok cseréjét, hogy össze kell állítani egy „A BBK a szovjet és a külföldi sajtóban 1960–1985” című repertóriumot, 1989-ben meg kell rendezni a következő nemzetközi tanácskozást. A tanácskozás anyagait felhasználva, egy gyűjteményes kötet kiadását tervezi „A BBK optimálissá tétele és a szocialista országok nemzeti problematikája” címmel.